

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет філології

кафедра української мови

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ
СЛОВЕСНОСТІ**

Освітньо-професійна програма *Середня освіта (Українська мова і література) другого магістерського рівня вищої освіти)*

Спеціальність *014 Середня освіта*

Галузь знань *01 Освіта / Педагогіка*

Затверджено на засіданні кафедри
української мови
Протокол № 1 від “27” серпня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Застосування інноваційних технологій на уроках словесності.
Викладач (-і)	доцент Бабій Ірина Орестівна.
Контактний телефон викладача	+38-066-52-96-980
E-mail викладача	iryna.babii@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна. Належить до нормативних навчальних дисциплін; цикл загальної підготовки.
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Згідно з графіком консультацій.
2. Анотація до курсу	
Програма вивчення освітнього компонента (навчальної дисципліни) «Застосування інноваційних технологій на уроках словесності» укладена відповідно до ОП підготовки магістра спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Предметом навчальної дисципліни є вивчення найважливіших інноваційних методик викладання української мови і літератури та сучасних технологій, знання яких необхідне для фахівця освітньої галузі.	
3. Мета та цілі курсу	
Метою викладання навчальної дисципліни «Застосування інноваційних технологій на уроках словесності» є ознайомлення студентів із найважливішими інноваційними методиками викладання української мови і літератури та сучасними технологіями, знання яких необхідне для фахівця освітньої галузі. У рамках курсу (незалежно від того, яке буде навчання: онлайн чи офлайн) співпраця студентів і викладача передбачається у середовищі Google Classroom, яке дає можливість організувати онлайн навчання в умовах пандемії, використовуючи різні види інформації та додатки Google. Також буде зроблено короткий огляд відеосервісів Google Meet і Zoom, які забезпечують організацію спілкування учасників освітнього процесу в режимі реального часу і є ефективними для проведення групових відеодзвінків (відеоуроків, нарад, конференцій, консультацій тощо). Особливу увагу в пропонованому курсі буде присвячено аналізу тих мультимедійних засобів, форм і методів роботи, які можна застосовувати на уроках української мови чи літератури не тільки під час навчання онлайн, а й під час традиційного чи змішаного навчання (електронні підручники, презентації, буктрейлери, ребуси, кросворди, квести, інтелект-карти, комікси, хмари слів, інтерактивні вправи, електронна стіна Padlet, QR-коди тощо). Отож, основними завданнями вивчення дисципліни «Застосування інноваційних технологій на уроках словесності» є системне опанування студентами ІКТ для наступного застосування їх у майбутній професійній діяльності освітянина XXI століття.	
4. Результати навчання (компетентності)	
Під час вивчення ОК «Застосування інноваційних технологій на уроках словесності» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП 014 Середня освіта (Українська мова і література): ЗК 2. Здатність проведення досліджень, розробки проєктів та генерування нових ідей в галузі освіти. ЗК 3. Здатність до пошуку, оволодіння сучасними знаннями та інформаційними технологіями. ФК 2. Уміння застосовувати теоретичні та практичні знання з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін, використовувати сучасні методики і технології навчання у закладах освіти.	

ФК 4. Здатність розуміти тенденції в науці та освіті; готовність до впровадження та обміну передовим досвідом та критичного аналізу власних педагогічних напрацювань.
ФК 6. Уміння розробляти та застосовувати освітню програму і навчально-методичні матеріали відповідно до конкретного освітнього контексту; здійснювати добір методів і засобів навчання з педагогіки, психології, методики української мови та літератури, спрямованих на розвиток індивідуальних творчих здібностей учасників освітнього процесу з урахуванням їхніх вікових, фізіологічних і психологічних особливостей.
ФК 7. Здатність проводити фахово орієнтовані наукові дослідження, брати участь у різних формах наукової комунікації.
ФК 13. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.
Результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:
ПРН 1. Використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні.
ПРН 3. Володіти методами та формами викладання української мови та літератури у вищій школі; розуміти основні функції та завдання педагогіки і психології вищої школи.
ПРН 6. Застосовувати сучасні та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження.
ПРН 13. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя на основі власної траєкторії розвитку
ПРН 14. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	-
практичні заняття	30
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	Середня освіта	1 курс	Нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завда ння, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Інформаційні технології та засоби навчання на уроках української мови і літератури. 1. ІКТ на уроках словесності: за і проти. 2. Використання ІКТ в онлайн і офлайн навчанні. 3. Дистанційне і змішане навчання в умовах пандемії.	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендова- ної літератури	2/4	5/5	упродовж семестру згідно з розкладом занять 3
Тема 2. ЕОР як основна умова трансформації педагогічної діяльності. 1. Види ЕОР (навчально-	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендова- ної літератури	6/12	5/5	упродовж семестру згідно з розкладом 3

методичні, допоміжні, для контролю знань тощо). 2. Електронний підручник як невід’ємна частина сучасного освітнього процесу. 3. Властивості мультимедіа як ефективної освітньої технології.					занять
Тема 3. Прикладне програмне забезпечення. Додатки Google. 1. Основні додатки Google: робота з Google Диском, Google Формами, Meet, Classroom тощо. 2. Візуалізація навчально-методичного матеріалу. Ресурси для презентації (Google Презентація, Power Point, Canva тощо).	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендованої літератури	6/12	5/5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3
Тема 4. Ефективні моделі використання ЕОР та Інтернету в навчальному процесі учителем-словесником. 1. ЕОР для роботи з учнями середнього шкільного віку (ребуси, кросворди, квести, комікси, хмари слів, інтерактивні вправи тощо). 2. ЕОР для роботи зі старшокласниками (квести, презентації, буктрейлери, інтелект-карти, електронна стіна Padlet, QR-коди тощо).	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендованої літератури	8/14	5/5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3
Тема 5. Огляд інформаційних ЕОР для навчального процесу та підвищення фахового рівня вчителя. 1. Онлайн бібліотеки. 2. Ресурси з аудіокнигами. 3. Аудіовізуальні ресурси у навчанні (YouTube). 4. Платформи для підвищення кваліфікації онлайн.	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендованої літератури	4/14	5/5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3
Тема 6. Застосування мобільних технологій у навчанні. 1. Месенджери у навчальному процесі (M-Learning, Viber, Telegram, Messenger тощо). 2. Роль мобільних додатків у навчальному процесі. 3. Можливості застосування QR-кодів на уроках української мови і літератури.	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендованої літератури	2/4	5/5	упродовж семестру згідно розкладом занять 3

Тема 6. Підсумкове заняття. Контрольна робота.	практичне заняття / самостійна робота	див. список рекомендованої літератури	2/0	30/30	упродовж семестру згідно з розкладом занять	3
6. Система оцінювання курсу						
Загальна система оцінювання курсу	Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів. Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалами оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт «9.3. Види контролю» Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»). Загальні 100 балів включають: 20 балів за практичні заняття (максимальна оцінка за кожне заняття 5 балів. Наприкінці курсу виводимо середній показник, який множимо на коефіцієнт 4, що дозволяє отримати максимальну оцінку 20 балів); 30 балів – залікове завдання (написати конспект інноваційного уроку або виховного заходу з використанням ІКТ); 20 балів – сертифікат (на будь-якій платформі дистанційного підвищення кваліфікації пройти якийсь курс (з отриманням сертифіката), що стосується ІКТ, e-learning, використання інноваційних технологій на уроках української мови і літератури). Перелік платформ – у кінці списку рекомендованої літератури (корисні ресурси); 30 балів – підсумкові тести.					
Вимоги до письмової роботи	Підсумкова контрольна робота пишеться у тестовій формі й охоплює питання практичних занять і самостійної роботи.					
Практичні заняття	Оцінюються за п'ятибальною шкалою.					
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів.					
7. Політика курсу						
Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2 .						
8. Рекомендована література						
Основна література						
1. Гримаська А. О. Використання можливостей інформаційно-комунікаційних технологій для підвищення якості навчання української мови і літератури // Таврійський вісник освіти. 2016. № 4 (56). С. 23-27.						
2. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 48 с.						
3. Гуревич Р. С. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті майбутніх фахівців / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр ; за ред. член-кор. НАПН України Гуревича Р. С. Львів : Вид-во «СПОЛОМ». 2012. 502 с.						

4. [Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. Навчальний посібник. Київ. Академвидав. 2004. 218 с.](#)
5. [Дороз В. Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах: Навч. пос. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 386 с.](#)
6. Інтерактивні технології на уроках української словесності. Тернопіль : Підручники і посібники, 2006. 106 с.
7. [Інформаційні технології та засоби навчання](#) (щомісячний рецензований електронний журнал в освітній сфері, що публікує повнотекстові статті в Інтернеті з негайним відкритим доступом).
8. [Методичний poradник: форми і методи навчання. Харків : Вид. група «Основа», 2005. 128 с.](#)
9. [Опис цифрової компетентності педагогічного працівника \(проект\).](#) Розроблено на виконання Наказу МОН України № 38 від 15 січня 2019 року.
10. [Пометун О. Сучасний урок: Інтерактивні технології навчання: \[науково методичний посібник\]. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.](#)
11. [Теорія та практика змішаного навчання](#) : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка. Харків: «Міськдрук», НТУ «ХПІ», 2016. 284 с.
12. [Янкович О. І. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.](#)

Допоміжна література

1. [Вембер В.П. Навчально-методичні вимоги до електронного підручника \[Електронний ресурс\] // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова Серія № 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання: Зб. наук. праць / Редкол. К.: НПУ ім. М.П. Драгоманова. № 4 \(11\). 2006. С. 50–56.](#)
2. [Голобородько М. Взаємодія викладача і студентів при використанні інтерактивних методів на заняттях з української мови. Філологічний часопис. 2016. Вип. 2. С. 174-178.](#)
3. [Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Х.: Вид. група «Основа», 2009. 176 с.](#)
4. [Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі](#) : Навчальний посібник. Вінниця, ТОВ «Планер». 2011. 220 с.
5. [Корицька Г., Подлесна І. Реалізація проблемно-пошукової, дослідницької діяльності учнів засобами веб-квест технології](#) // Українська мова і література в школах України. 2016. № 11. С. 3-7.
6. [Крупський, Я. В. Тлумачний словник з інформаційно-педагогічних технологій](#) : Я. В. Крупський, В. М. Михалевич. – Вінниця : ВНТУ, 2010. – 72 с.
7. [Кучерук О.А. Перспективні технології навчання в шкільному курсі української мови: Навчальний посібник. Житомир: ЖДУ ім. І. Франка, 2007. 182 с.](#)
8. [Месевря О. І., Січкарь С. І. Посібник для вчителя: використання інформаційно-комунікаційних технологій у викладанні української мови і літератури.](#) Черкаси. ЧОПОПІ, 2012. 60 с.
9. [Мультимедійні системи як засоби інтерактивного навчання: посібник](#) / За редакцією: Жука Ю. О. К.: Педагогічна думка, 2012. 112 с.
10. [Патрушева І. А. Мобільні технології в школі: посіб. для вчителів](#) — К.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 175 с.
11. [Перспективні педагогічні технології в шкільній освіті](#) : Навчальний посібник. Рівне: Редакційно-видавничий центр «Теніс» Міжнародного університету «РЕГІ» ім. академіка С. Дем'янчука, 2003. 560 с.
12. [Педагогічні технології в підготовці вчителів](#) : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.

13. [Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах: модульний курс : Посібник для студентів пед. університетів та інститутів. К.: Ленвіт, 2011. 366 с.](#)
14. [П'яст Н. Й. Використання інтерактивних методів на заняттях з української мови \(за професійним спрямуванням\) // Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2010. № 1. С. 98-102.](#)
15. [Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення : монографія / за ред. М. І. Жалдака. К. : Атіка, 2014. 172 с.](#)
16. [Сучасний урок: прогнозування, реалізація, аналіз : науководопоміжний бібліографічний показник / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка, Наукова бібліотека ; укладачі: І. О. Железняк, В. В. Косенко ; редактор В. В. Косенко ; передмова В. В. Косенко. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2015. 206 с.](#)
17. [Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. Випуск 40 / Редкол.: І.А. Зязюн \(голова\) та ін. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. 491 с.](#)
18. [Теорія та практика реалізації змішаного навчання у закладах вищої освіти : збірник тез доповідей на Всеукраїнському науково-методичному семінарі з елементами вебінару \(м. Харків, 28 лютого 2019 р.\). Харків : ХТЕІ КНТЕУ, 2019. 80 с.](#)
19. [Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб.тез доповідей учасників всеукр. наук.-практ. семінару \(Київ, 12 березня 2019 р.\) / за заг.ред., О.В.Овчарук. Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019. 108 с.](#)
20. [Шроль Т. Особливості трансформації ролі суб'єктів освітнього процесу при переході від традиційної до змішаної моделі навчання \[Електронний ресурс\] / Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology. 2017. Том. 5. № 2. С. 43–47.](#)
21. [Шроль Т.С. Особливості формування мотивації до онлайн-навчання майбутніх учителів \[Електронний ресурс\] // Інформаційні технології в професійній діяльності : матеріали X Всеукр. наук.-практ. конф. \(Рівне, 24-21 квітня 2016 р.\). Рівне: РВВ РДГУ, 2016. № 10.](#)
22. [Щербина О.А. Оцінювання компетентностей засобами платформи MOODLE \[Електронний ресурс\] // Інформаційні технології і засоби навчання. 2015, Том 45, №1. С. 134–145.](#)

Корисні ресурси (e-learning)

1. Академія інноваційного розвитку освіти (навчально-практичні семінари, тренінги та дистанційні курси): <http://www.airo.com.ua/>
2. Безкоштовний онлайн-ресурс для вивчення англійської мови «Lingva. Skills» від Асоціації інноваційної та цифрової освіти: <https://lingva.ua/>
3. «Вільний відеолекторій WiseCow» (9 розділів: література, кіно, мистецтво, музика, журналістика, театр, історія, мода та соціум, а також розділ «Міста» — карта соціальних ініціатив України та афіша подій): <https://wisecow.com.ua/about-us.html>
4. «Дистанційна академія» (майстер-класи, вебінари, методика, хмарні сервіси та багато іншого для самоосвіти): <http://d-academy.com.ua/>
5. «Методичний портал» (спеціалізований ресурс, призначений для вчителів, співавтором якого може бути кожен): <http://metodportal.com/node/3>
6. Web-проект «Навчаємо української: простір цифрових смаколиків» (проекти, квести, конференції, майстер-класи тощо): <https://sites.google.com/view/proektukrzp/%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%88%D0%BD%D1%8F-%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%B0?authuser=0>

7. Освітній хаб міста Києва (онлайн-курси, освітні серіали, додаткові матеріали тощо): <https://eduhub.in.ua/>
8. Освітній проєкт «На Урок» (можливості для обміну досвідом між освітянами: підвищення кваліфікації, тести, олімпіади, конкурси тощо): <https://naurok.com.ua/>
9. «Освіторія» (неприбуткова громадська спілка, яка створює інноваційні школи і програми, допомагає вчителям навчатись та надає доступ до якісної освіти малозабезпеченим дітям): <https://osvitoria.org/projects/>
10. Освітня платформа «Критичне мислення» (практичні авторські тренінги професійного розвитку для учителів, викладачів вишів, працівників довілля): <https://www.criticalthinking.expert/pro-nas/nasha-viziya/>
11. Платформа масових відкритих онлайн-курсів «Prometheus»: <https://prometheus.org.ua/>
12. Студія онлайн-освіти «Education Era» (онлайн-курси, спецпроєкти, інтерактивні підручники та освітні блоги): <https://www.ed-era.com/courses/>
13. Педагогічні ігри (розробка українського мультимедійного видавництва «Розумники»: <http://edugames.rozumniki.ua/>
14. Перший в Україні інформаційний ресурс для викладачів «Вище» (серія онлайн курсів, освітніх заходів та найкращі ресурси українською мовою для викладачів з усієї України з можливістю отримати сертифікат, а також мережею учасників курсів для обміном найкращими практиками): <http://www.gohigher.org/about>
15. Проєкт «ВУМ on-line» (освітня ініціатива, яка поширює ідеї і сприяє розвитку громадянського суспільства в Україні: навчальні курси, сформовані з відеолекцій, практичних завдань та контрольних запитань): <https://vumononline.ua/about-project/>
16. Платформа «Coursera for Campus» (курси, відеолекції, вправи із домашніми завданнями та дискусійні форуми): https://www.coursera.org/?authType=google&utm_campaign=notifications.auto.L6na24eCEqSMBLqW80ZgQ&utm_medium=email&utm_source=other
17. Портал «Всеосвіта» (Всеосвіта є суб'єктом підвищення кваліфікації: вебінари, курси підвищення кваліфікації, конкурси, тести тощо): <https://vseosvita.ua/news>
18. Портал безперервного навчання СуХаРі (сайт з курсами, тренінгами, хакатонами і лекціями в Харкові): <https://sukhari.com.ua/>
19. УМІТИ (освітня платформа підвищення кваліфікації): <https://umity.in.ua/>
20. Цифрове видавництво MCFR (семінари, курси підвищення кваліфікації, вебінари, майстер-класи тощо): <https://naseminar.com.ua/seminar>

Онлайн-бібліотеки

1. Е-бібліотека «Чтиво» – безкоштовна україномовна література: <https://chtyvo.org.ua/>
2. «УкрЛіб» – добірка класичної літератури: <https://www.ukrlib.com.ua/>
3. «Буквоїд» – новинки художньої літератури: <http://bukvoid.com.ua/>
4. EXLIBRIS – історична, художня та публіцистична література: <http://exlibris.org.ua/>
5. Перша в Україні онлайн-бібліотека аудіокниг українською мовою «Слухай»: <https://sluhay.com.ua/>

Викладач:

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри української мови

І. О. Бабій